

FÖRSTA VÄRLDSKRIGET - PRESENTATION

ORSAKER TILL FÖRSTA VÄRLDSKRIGET

Etablerad 2014

2021/2022

Pris: Gratis

VARFÖR KRIG?

ORSAKER

- Allianssystemet
- Weltpolitik – Tyskland och Wilhelm II
- Imperialism
- Nationalism
- Militarism och kapprustning
- Internationell ekonomi
- Ökade sociala och ekonomiska klyftor inom länderna

ORSAKER

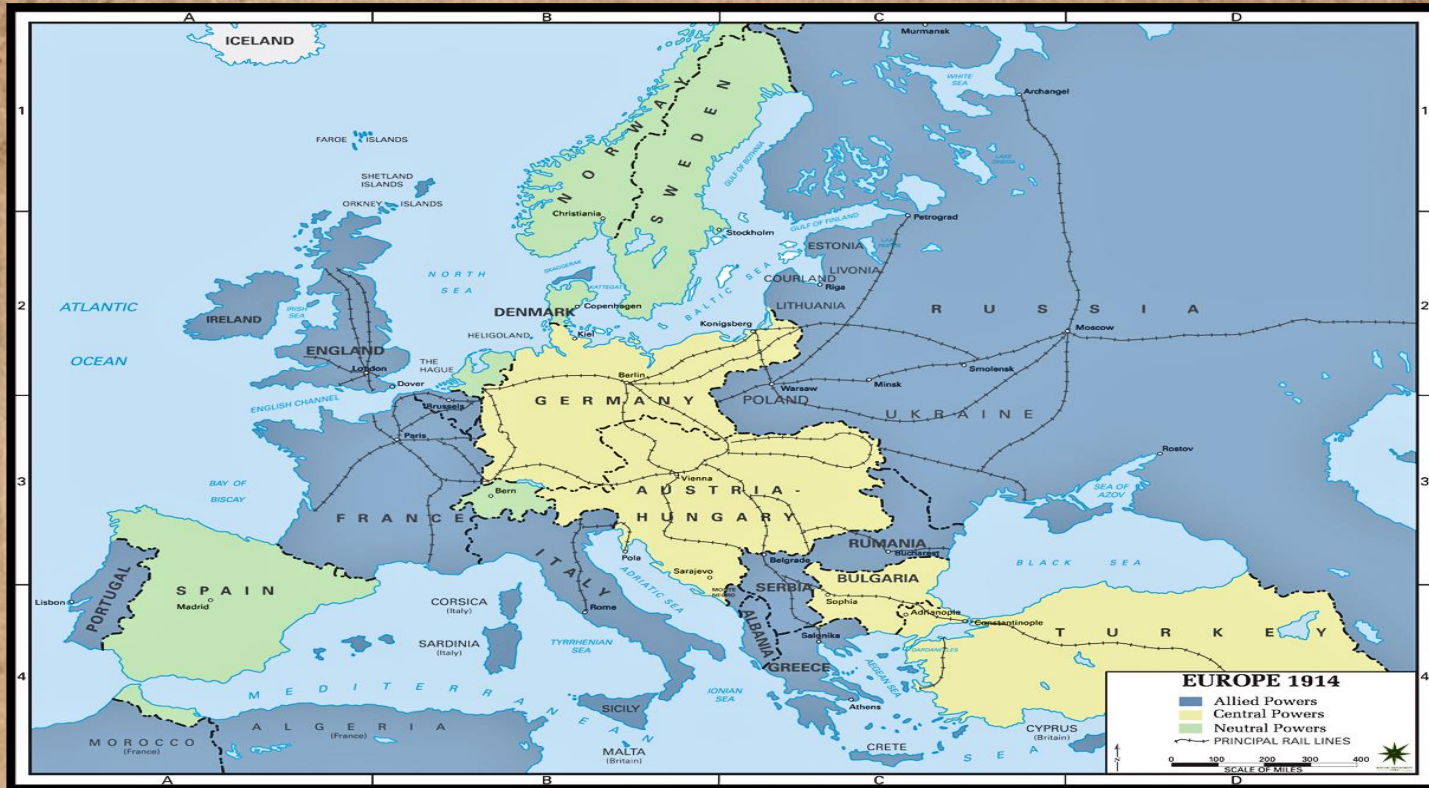
- Fransk-tyska kriget 1870-71
- Kriget mellan Ryssland och det Osmanska Riket 1877-78
- Första Marockokrisen 1905
- Bosnienkrisen 1908
- Andra Marockokrisen 1911
- Första Balkankriget 1912
- Andra Balkankriget 1913

ORSAKER

- Skotten i Sarajevo och julikrisen
- Mobilisering
- Krigsplaner

EUROPA ÅR 1914

NÅGRA NEUTRALA STATER

- Italien (fram till 1915)
- USA (fram till april 1917)
- Nederländerna
- Spanien
- Schweiz
- Sverige
- Norge
- Danmark

KRIGET BRYTER UT

Den 28 juli förklarade Österrike-Ungern krig mot Serbien. En vecka senare hade Tyskland förklarat krig mot både Ryssland och Frankrike samtidigt som Storbritannien hade förklarat krig mot Tyskland.

FÖRSTA VÄRLDSKRIGET hade startat!

TRIPPEL- ALLIANSEN

- **Tyskland**
- **Österrike-Ungern**
- **Italien** (förklarade sig neutral 1914 – gick in på Ententens sida 1915...)

ALLIERADE

- Bulgarien
- Osmanska Riket (Turkiet)

TRIPPEL- ENTENTEN

- **Frankrike**
- **Storbritannien**
- **Ryssland** (till 1917)

ALLIERADE

- Serbien
- Belgien
- Grekland
- Rumänien
- Portugal
- Montenegro
- Japan
- Kina
- Italien (1915)
- USA (1917)

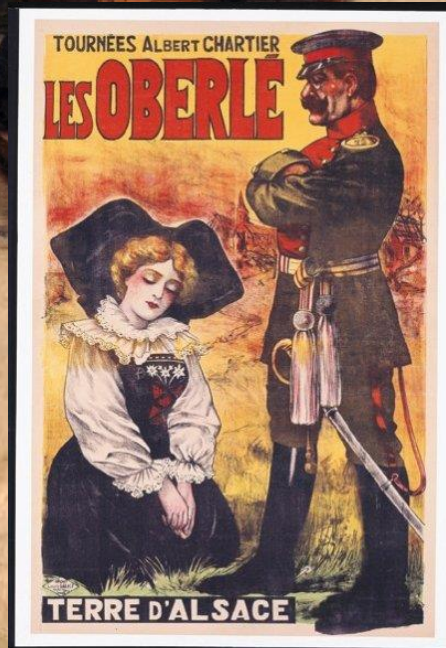
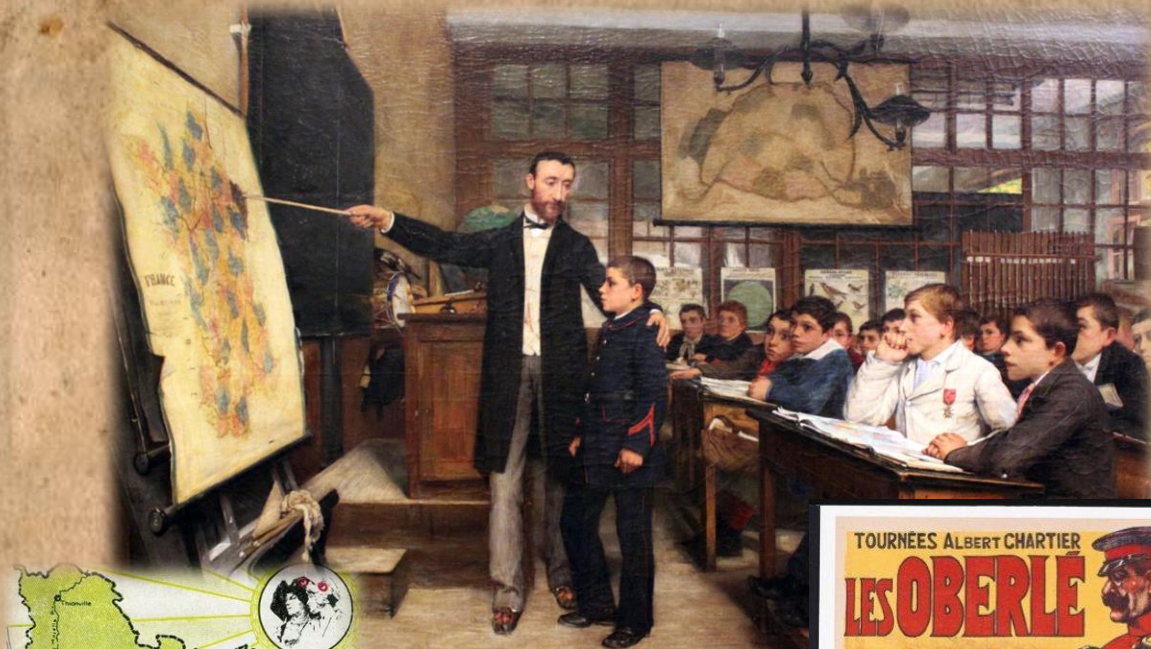
FRANSK-TYSKA KRIGET 1870-71

Napoleon III och
Otto von Bismarck

Patriotisk målning av Jean-Joseph Weerts

PROPAGANDA FÖR ETT FRANSKT ALSACE-LORRAINE EFTER 1871

“AU REVOIR!”

GERMANY. “FAREWELL, MADAME, AND IF—”
FRANCE. “HA! WE SHALL MEET AGAIN!”

BISMARCKS ALLIANSSYSTEM

Skydda det nya Tyskland! Hur?

1. Isolera Frankrike!
2. Maktbalans – minst två större stater skulle ingå en allians med Tyskland
3. Alliansländerna Ryssland och Österrike-Ungern skulle ej komma för långt ifrån varandra eller för nära...

BISMARCK'S VIKTIGASTE ALLIANSER

- **1873 Trekejsarförbundet** (Tyskland, Österrike-Ungern, Ryssland). Denna allians kollapsar i samband med Berlinkongressen 1878!
- **1879 Dubbelalliansen** (Tyskland, Österrike-Ungern)
- **1882 Trippelalliansen** (Tyskland, Österrike-Ungern, Italien)
- **1887 Återförsäkringstraktaten** - hemligt! (Tyskland, Ryssland)

...sedan kom Wilhelm II och "WELTPOLITIK"

WELTPOLITIK

**Kolonier
och
flottan**

ALLIANSSYSTEMET EFTER BISMARCK

- **1892** Fransk-rysk militärkonvention (Frankrike, Ryssland)
- **1894** *Fransk-rysk allians* (Frankrike, Ryssland)
- **1902** Brittisk-japansk försvarsallians (Storbritannien, Japan)
- **1904** *Entente Cordiale* (Frankrike, Storbritannien)
- **1907** *Trippelententen* (Frankrike, Ryssland, Storbritannien)
- **1914** **TRIPPELENTENTEN** mot **TRIPPELALLIANSEN**

...så 1914 stod två stycken stora allianser mot varandra

ALLIANSSYSTEMET

TRIPPELALLIANSEN 1882

Tyskland – Auktoritär konstitutionell monarki. Industrialiserad och ekonomiskt stark! Stark militär! Allianspolitik och Weltpolitik (efter 1890) – Kolonier

Dubbelmonarkin Österrike-Ungern – Styrdes av den Habsburgske kejsaren. Långsam ekonomisk utveckling.

Nationalismen var ett **stort** problem – splittrar nationen!

Italien – Auktoritär konstitutionell monarki. Långsam ekonomisk utveckling. Stora skillnader mellan norra och södra delen. Svag partner...

TRIPPELENTENTEN 1907

Frankrike – Republik. Långsam ekonomisk utveckling men ändå en rik nation. Politiskt instabil – många regeringar, svaga koalitioner. Kolonialmakt.

Storbritannien – Konstitutionell monarki. Industrialiserad och ekonomiskt stark (men hade börjat gå tillbaka ekonomiskt). Stor kolonialmakt! Stark flotta men liten frivillig armé.

Ryssland – Autokrati! Hade börjat industrialisera men den ekonomiska utvecklingen är mycket blygsam. Stora utländska skulder. Politiska problem!

ALLIANSSYSTEMET

...så vad var då själva grundidéen med att skapa två stora allianser?

Captain Blackadder explains the purpose of the alliance system to Baldrick:

Captain Blackadder: *You see, Baldrick, in order to prevent war in Europe, two superblocs developed: us, the French and the Russians on one side, and the Germans and Austria-Hungary on the other. The idea was to have two vast opposing armies, each acting as the other's deterrent. That way there could never be a war.*

Baldrick: *But this is sort of a war, isn't it, sir?*

Captain Blackadder: *Yes, that's right. You see, there was a tiny flaw in the plan.*

Baldrick: *What was that, sir?*

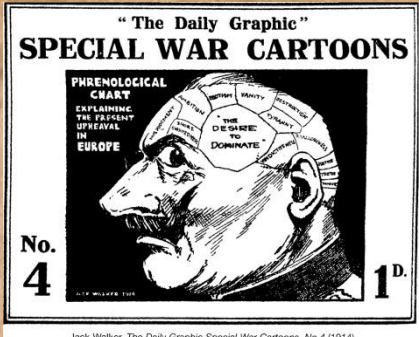
Captain Blackadder: *It was bollocks!*

Daily Telegraph Affären

WILHELM II

Krugertelegrammet

"Min järnväg"

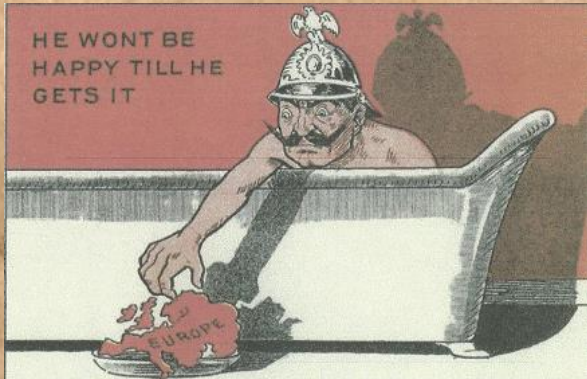
Jack Walker, The Daily Graphic Special War Cartoons, No. 4 (1914)

Algeciraskonferensen

Första Marockokrisen

PUNCH, OR THE LONDON CHARIVARI.—MAY 10, 1890.

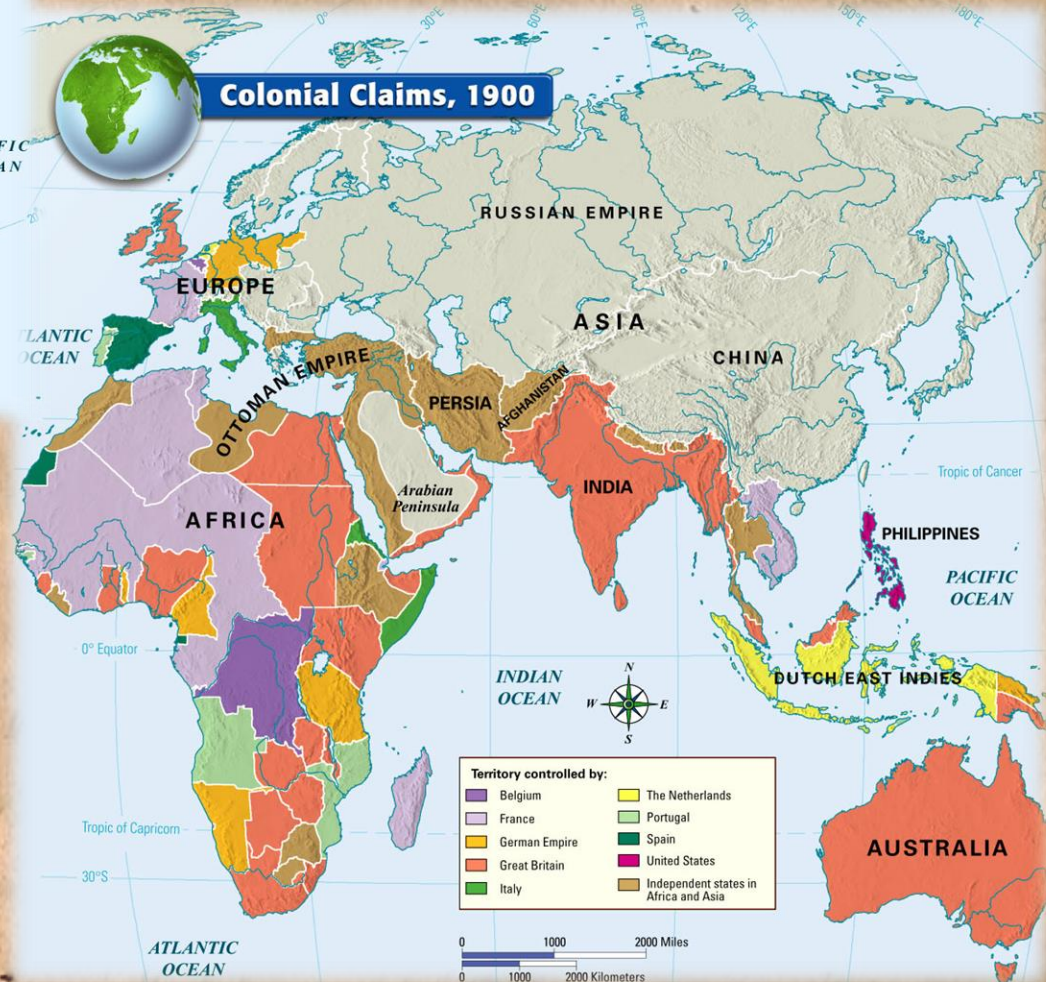
IMPERIALISM

China: Spheres of Influence and Treaty Ports, c. 1900

GEOGRAPHY SKILLBUILDER: Interpreting Maps
 1. Human-Environment Interaction Which countries had spheres of influence in China?
 2. Location What foreign power shown on the map had access to

Europeiska kolonier år 1900!

IMPERIALISM

FÖRSTA MAROCKOKRISEN

ANDRA MAROCKOKRISEN

- Tysk Weltpolitik
- Wilhelm II besöker Marocko 1905
- Storbritannien och Frankrike känner sig hotade
- Möte 1906 i Algeiras
- Fiasko för Wilhelm II och Tyskland...

- Fransk ockupation av Fez
- Tyskland skickar kanonbåten Panther till Agadir
- Tysk Weltpolitik – igen!
- Storbritannien reagerar starkt mot Tyskland

NATIONALISM

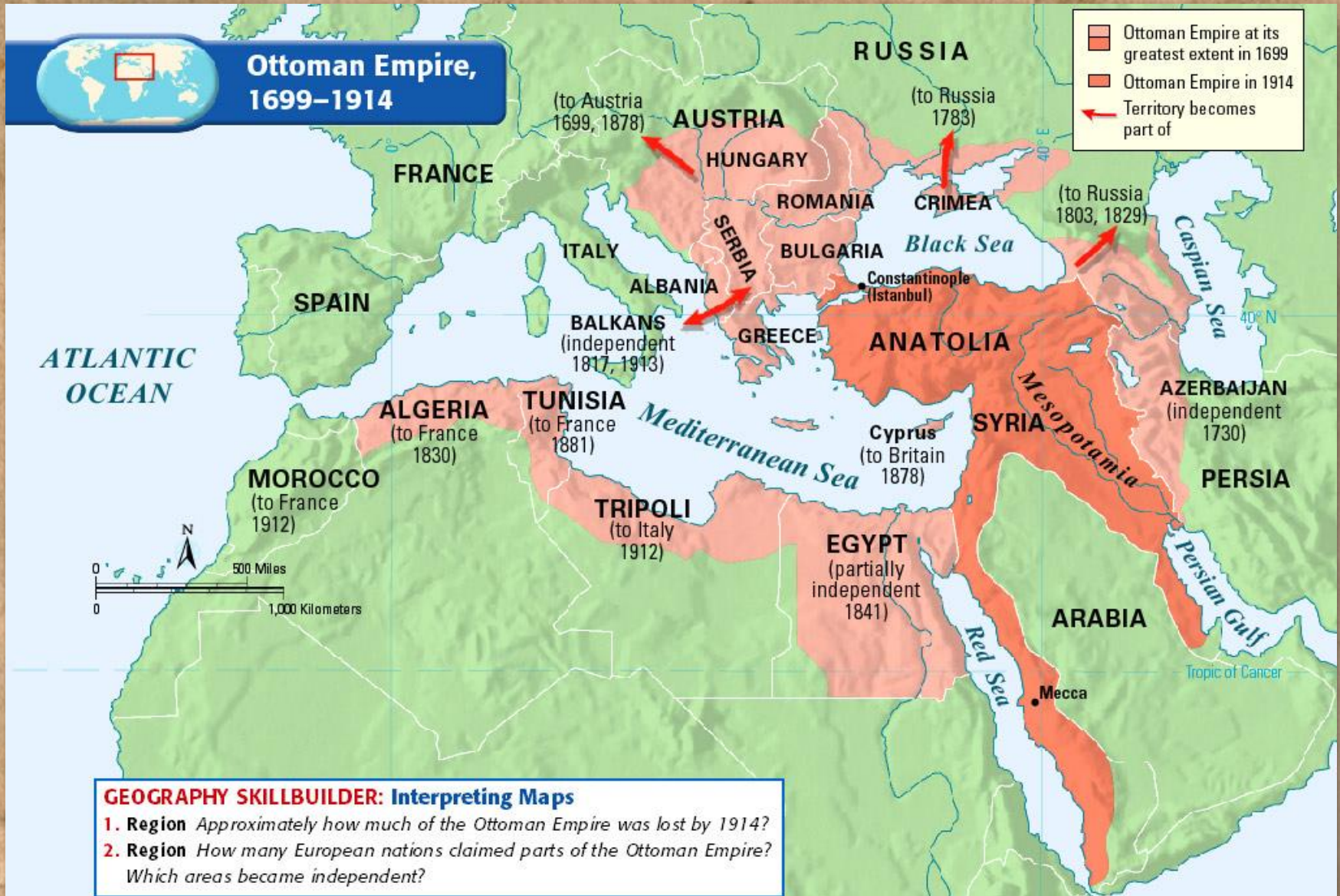
Enande nationalism

Splittrande nationalism

...och naturligtvis det Osmanska Riket!

OSMANSKA RIKET

GEOGRAPHY SKILLBUILDER: Interpreting Maps

- 1. Region** Approximately how much of the Ottoman Empire was lost by 1914?
- 2. Region** How many European nations claimed parts of the Ottoman Empire? Which areas became independent?

Osmanska Riket "Europas sjuke man"

BALKANOMRÅDET

1878

KRIG RYSSLAND- OSMANSKA RIKET

- *San Stefano*
- *Berlin-kongressen*

1908

BOSNIEN- KRISEN

- *Blank check från Tyskland*
- *Bosnien-Herzegovina*

1912

FÖRSTA BALKANKRIGET

- *Balkanförbundet*
- *Albanien*

1913

ANDRA BALKANKRIGET

- *Bulgarien missnöjd*
- *Albanien*

1914

JULIKRISEN

- *Skotten i Sarajevo*
- *Julikrisen*
- *Österrike-Ungern förklarar krig!*

BALKANOMRÅDET 1815

BALKANOMRÅDET 1878

BALKANOMRÅDET 1908

BALKANOMRÅDET 1911

BALKANOMRÅDET 1912

BALKANOMRÅDET 1913

SARAJEVO 28/6 2014

